	تهران TEHRAN	شیراز SHIRAZ	مشهد MASHHAD	اصفهان ISFAHAN	تبریز TABRIZ
امروز	22 / 15	18 / 11	25 / 18	21 / 10	14 / 8
فردا					

غروب آفتاب	۱۹:۳۷
اذان مغرب	۱۹:۵۶
نیمه شب شرعی	۰۰:۲۰
اذان صبح	۵:۰۳
طلوع آفتاب	۶:۳۱
اذان ظهر	۱۳:۰۴

سازه‌ها

درباره برگزیده رقابت آسمان‌خراش‌های وولو

ضد آسمان‌خراشی یادگار زمین

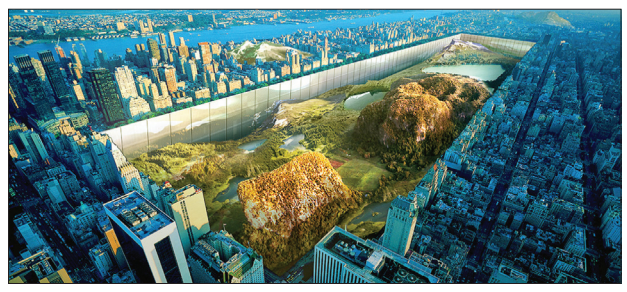

مهدی میرمحمدی
m.mirmohammadi@fdn.ir

مجله طراحی و معماری «ای وولو» از سال ۱۹۸۵ هر ساله مسابقه‌ای برگزار می‌کند با عنوان «رقابت آسمان خراش وولو». این رقابت جایی است که طراحان ایده‌های مفهومی خود را در ارتباط با معماری قرن بیست و یکم تجسم تصویری می‌بخشند. ای وولو به دنبال ایده‌های پیشرویی است که در دهه دوم قرن دهه‌های پیش رو را تصور می‌کنند. در دوره آخر این مسابقه جایزه اول به طرحی با عنوان «افق نیویورک» رسید. طرح ایده‌ای را پیرامون «سنترال پارک» تصور کرده است، اما جالب اینکه ایده مفهوم ضد آسمان‌خراش را دنبال می‌کند. افق نیویورک واکنشی است به شهر برج‌ها. ایده به جای فرا رفتن، فرو رفتن را پیشنهاد می‌دهد. «یی تان سان» و«ژیناشو وو» طراحان ایده با رویکردی رادیکال ایده برپا کردن عمودی را کنار می‌گذارند از زاویه ضد، نقطه‌ای متضاد را به شهروند فردا پیشنهاد می‌دهند. افق نیویوک به شهروند فردا این فرصت را می‌دهد که به تماشای افق‌های برپا شده و برج‌کوبی شده شهر زل بزند. اینجا قرار است نقطه‌ای متضاد با شهر باشد. چه بسا یادگاری از بر باد رفته‌های زمین با برج سوراخ شده. «یی تان سان» هنرمند و معمار چینی حالا ساکن بروکلین است، اما تحصیلات دانشگاهی خود را از دانشگاه چینی هنگ‌کنگ و در زمینه علوم اجتماعی آغاز کرده است. «ژیناشو وو» هم تحصیلات خود را از دانشگاهی در چین آغاز و دکترایش در رشته فیزیک را از دانشگاه ییل آمریکا دریافت کرده است. دو طراح با برپا کردن حدود سه هزار متر دیواره شیشه‌ای میان محیطی زمینی- طبیعی با شهر بر افراشته فاصله می‌گذارند. در یکی از طرح‌های تصویرشده، انسانی را در پارک «افق نیویورک» می‌بینیم که از پشت شیشه‌ها زل زده است به شهر. افق نیویورک گوشه‌ای است در شهر که در برابر گسترش عمودی شهر مقاومت کرده است. نقطه‌ای که چه بسا تنت در فشار کمی فرو رفته است. بر افراشته شدن دیوار شیشه‌ای این حس فرورفتگی را تشدید می‌کند. افق نیویورک نقطه امن نیست. در بطن هر شیشه‌ای هراس شکستن نشسته است. اینجا مکانی است برای تماشا کردن. انگار آکواریومی طبیعی تزیین شده باشد. جایی برای نگاه کردن آدم‌ها به دریای برج‌ها. آدم حاضر در این نقطه فرو رفته هم می‌تواند تسلط برج‌ها را احساس کند و هم نگران فرو ریختن دیوارهای شیشه‌ای باشد. اینجا جایی است برای فکر کردن به آنچه آدم امروز بر افراشته شده است.

III

چه بسا در آن روز که مردان و زنانی از درون آکواریوم به تماشای بیرون نشسته باشند دیگر قطب شمالی باقی نمانده باشد. در همین سال گذشته میلادی قطب شمال دمایی مثبت پنج درجه را تجربه کرد. حالا ایده ویران شدن زمین به یکی از ایده‌های روایی هالیوود این قطب سرگرمی‌ساز تبدیل شده است. فیلم‌هایی مثل «اکس مشینا» (الکس گارلند)، «جنگ ستارگان: نیرو بر می‌خیزد» (جی جی آبرامز)، «مکس دیوانه: جاده خشم» (جرج میلر)، «نابودگر: سر آغاز» (آلن تیلور) همه اشاره به پایان جهان دارند. در همه این فیلم‌های اکران‌شده در سال ۲۰۱۵ زمین در وضعیتی تسخیر شده تصویر می‌شود. در «جنگ ستارگان» و «مکس دیوانه» جان اهریمنی بر جهان مسلط شده است. در هر دوی فیلم‌ها با محیط‌های برهوت شده روبه‌رو می‌شویم. گویی تمدن به انتها رسیده است. در «نابودگر» و «اکس مشینا» تسلط ماشین روی زمین و آدم‌هایش روایت می‌شود. در «نابودگر» آن شمایل آدم آهنی‌وار سینمای علمی تخیلی دهه‌های ۸۰ و ۹۰ زمین را تسخیر کرده است. اما «اکس مشینا» در روایت و تصویر واقع‌نمایانه‌تر برخورد می‌کند، اینجا ربات شمایلی انسان‌نما ندارد. فیلم می‌خواسته هم‌نبض روزگاری باشد که در آن خبرهای مربوط به فناوری ربات‌های انسان‌نما به خبر معمول جهان فناوری تبدیل شده است. برای امروز ما این تصویر ویرانی در حکم مساله سرگرمی‌ساز ظاهر می‌شود. اما شاید چند دهه بعد آدم‌ها به دنبال نقطه‌ای باشند که هیچ ابزاری برای سرگرم شدن برای آن تعریف نشده است. اینجاست که شاید نیاز به پارک‌هایی باشد، مانند آنچه معماران در اینجا تجسم بخشیده‌اند.

روی خط خبر

خرید جت ایرباس از سوی گروه سوئیسی

فرهیختگان| یک گروه هوافضای سوئیسی قرار است امسال پروازهایی با جاذبه صفر را در خطوط هوایی خود آزمایش کند. به گزارش «رویترز»، سیستم فضایی سوئیسی(S3) درباره این برنامه که یکی از طرح‌های برتر دنیاست، اعلام کرد که به‌تازگی جت ایرباس A340-300 را خریداری کرده است و در پروازی ۹۰ دقیقه‌ای حدود ۷۰ مسافر را جابه‌جا می‌کند. این جت از ۱۵ قوس سهمی تشکیل شده که هر کدام از آنها هنگامی که مسافران از بالای قوس عبور می‌کنند، بین ۲۰ تا ۲۵ ثانیه بی‌وزنی ایجاد می‌کند. هدف از تولید نسخه نهایی این جت، دسترسی به فضا از طریق برنامه اعزامی است. پیش از واقعی شدن این طرح، تجربه ZeroG در پردازنده‌های هواپیماهای ایرباس، فرصت یک روز فضانورد شدن را به هر کسی می‌دهد. قیمت یک صندلی در قسمت عمومی این جت با بیش از ۴۰ مسافر، حدود دو هزار و ۸۲۶ دلار و در قسمت ویژه تا ۶۷ هزار دلار با بیش از ۱۲ مسافر اعلام شده است. در این هواپیما قسمتی هم برای انجام آزمایش میکروجاذبه تعبیه شده است.

نقطه

واقعیت مجازی در کنفرانس فیس‌بوک

فرهیختگان| مقامات کمپانی فیس‌بوک در کنفرانس F8 که در سان‌فرانسیسکو برگزار شد، ابزارها و امکانات جدیدی را برای این شبکه اجتماعی ارائه دادند. به گزارش techcrunch، در این کنفرانس امکانات جدیدی چون Live API، ربات‌های مخصوص چت و دوربین واقعیت مجازی فیس‌بوک معرفی شد که یکی از شاخص‌ترین فناوری‌های اخیر فیس‌بوک به شمار می‌رود. بعد از روی کار آمدن واقعیت مجازی Oculus گوگل و استقبال از این طرح، فیس‌بوک نیز در این کنفرانس از دوربین جدید واقعیت مجازی خود رونمایی کرد. دوربین Surround ۳۶۰ فیس‌بوک از بیش از ۱۷ دوربین همزمان تشکیل شده است که قابلیت فیلمبرداری از ویدئوهای هشت کیلوبایتی را به صورت ۶۰ فریم در ثانیه دارد. کاربران این دوربین، می‌توانند هنگام استفاده، کلیپ‌های ۳۶۰ درجه‌ای را مشاهده کنند. ۱۴ دوربین رو به جلو قرار گرفته‌اند که شعاعی چرخشی را ایجاد می‌کنند و یک دوربین با لنز چشم‌ماهی به سمت بالا و دو دوربین هم سمت پایین را نمایش می‌دهند.

نقطه سر خط

گیربکس «ولوو» ۷۵۰ تن را می‌کشد

فرهیختگان| «ولوو» در سال ۲۰۱۴ گیربکس دو کلاچه I-Shift را عرضه کرد و در حال حاضر چرخ‌دنده‌هایی را به این سیستم اضافه کرده است تا قابلیت آن را افزایش دهد. با کمک گیربکس قدرتمند FH16، کامیون قادر خواهد بود باری ۷۵۰ تنی را از حالت توقف حرکت دهد. مهندسان خودروساز «ولوو» به جای ساخت کامیونی که بتواند ۲۰ تریلر و ۴۰ محفظه حمل بار را حمل کند، با سیستم‌های کارخانه‌ای سیستم پیشرانه، محورها و گیربکس، سیستم FH16 را تنظیم کرده است. این کار کمک می‌کند تا راننده‌های کامیون حجم بالای بار را روی سطوح شیب‌دار راحت‌تر حمل کنند. در واقع، سیستم خزنده‌ای به کامیون امکان می‌دهد که سرعت حرکت خود را بین ۰/۵ و ۲ کیلومتر در ساعت حفظ کند. راننده این کامیون، بار ۷۵۰ تنی را حدود ۱۰۰ متر جا به جا می‌کند. در واقع، I-Shift دنده‌های خزنده‌ای هستند که در موتور ۱۳ یا ۱۶ لیتری ترکیب می‌شود. ۷۵۰ کیلو باری که «ولوو» حمل کرد معادل ۱۵۰ فیل یا ۴ عدد بویینگ ۷۴۷ است.

از روی دیوار به روایت فرهیختگان

هوای بهاری دل صابر

این روزها هوا عجیب بهاری شده و صابر ابر مجبور است از حال و هوای بهاری باغچه و گل‌هایش، عکس‌های هنری روانه اینستاگرامش کند تا قند در دل دنبال‌کنندگانش آب شود. او زیر این عکس نوشته است: «حیاط هم دل دارد». یکی از دنبال‌کنندگان گفته است: «شما خیلی خاصی». دیگری کامنت شکلاتی- پرتقالی رو کرده است: «ما هم داریم که هر وقت میاییم به تماشایتان می‌بریدش شما». آن یکی کامنت خلاقانه در کرده و نوشته است: «این حیاط که اسمش حیاط نیست. حیاااااااته. حیات» و به‌راستی که نمی‌توان به سادگی از عظمت این کامنت گذشت: «آقای ابر عزیزم. در زندگی از وابستگی بسیار لطمه خوردم و از وابسته شدن دیر زمانی است که به دورم ولی صفحه شما باز داره منو به جریانی که سال‌هاست ترکش کردم سوق میده. هر روز که بیدار می‌شم با خودم می‌گم کاش گوشی رو که باز می‌کنم عکس و دلنوشته‌ای از آقای ابر ببینم. مانا باشی هنرمند برجسته میهنم». یکی از کاربران هم در حد بنز احساس پاشیده است: «حیاط خانه ما تنهاست. حیاط خانه ما در انتظار یک ابر ناشناس خمیازه می‌کشد. ستاره‌های کوچک بی‌تجربه. از ارتفاع کوچک درختان به خاک می‌افتد... حیاط خانه ما تنهاست». یکی هم آرزو کرده است: «آقای ابر کاش شما هم تو سریال شهرزاد بودید». یکی هم از سر ناسازگاری نوشته است: «عکساتون تکراری شده دیگه».

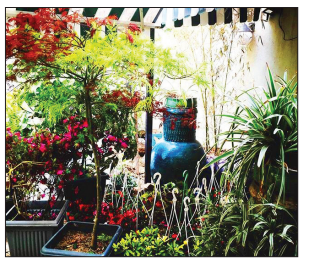

پیشگویی

پیش‌بینی تحریریه روزنامه «فرهیختگان» از نتیجه هشتادودومین شهرآورد تهران

ما برد می‌خوایم

فرهیختگان| هشتادودومین شهرآورد تهران فردا ساعت پنج عصر در حالی برگزار می‌شود که دو تیم هم‌امتیاز هستند و هرکدام از تیم‌های استقلال یا پرسپولیس که برنده این بازی شود امیدش برای قهرمانی بیشتر می‌شود. رقابتی این‌چنین تنگاتنگ بین دو تیم پرطرفدار فوتبال ایران در هشت سال گذشته بی‌سابقه بوده است و به همین دلیل تمامی بلیت‌های الکترونیکی این رقابت زودتر از روال معمول تمام شدند. دو تیم استقلال و پرسپولیس تاکنون ۸۱ بار با یکدیگر روبه‌رو شده‌اند که حاصل آن ۲۴ برد برای استقلال، ۲۰ برد برای پرسپولیس و ۳۷ تساوی بوده است. در گیر و دار حساسیت‌های این شهرآورد در سری رقابت‌های لیگ برتر تحریریه روزنامه «فرهیختگان» به پیش‌بینی این بازی پرداختند.

گروه ورزش
چیا فوادی (دبیر گروه ورزش): ۲-۱ استقلال، پویان صفربیگلو: ۱-۱ مساوی، مرتضی میثاقی: ۲-۲ مساوی

گروه اندیشه و دانشگاه
حامد زارع (دبیر سرویس اندیشه و دانشگاه): ۱-۰ استقلال، سجاد صداقت: ۲-۱ استقلال، زهرا سلیمانی‌اقدم: برد استقلال با اختلاف یک گل، محسن بوالحسنی: ۲-۱ پرسپولیس، سارا طاهری: ۱-۱ مساوی، پیوند نیک‌پی: ۲-۱ استقلال

گروه سیاسی
آرش فرحزاد(جهان): ۲-۱ پرسپولیس، بهاران آزادی(دیپلماسی): ۱-۱ مساوی، سایر افراد گروه از اظهار نظر خودداری کردند

گروه ادب و هنر
حسن محمودی (دبیر ادب و هنر): ۱-۰ استقلال، حسین رسولی: ۱-۰ پرسپولیس

گروه صفحه انگلیسی
علیرضا کیوانی‌نژاد (دبیر صفحه انگلیسی): ۲-۱ پرسپولیس، شیرین صفوی: ۱-۱ مساوی

گروه ایران زمین
مرجان حاجی‌رحیمی (دبیر ایران‌زمین): ۲-۱ پرسپولیس، نسرین نیکنام: ۱-۱ مساوی

گروه اقتصاد
ارمغان جوادنیا: ۲-۰ پرسپولیس

گروه جامعه و حوادث
مهران فرجی (دبیر جامعه و حوادث): ۱-۰ پرسپولیس، سعیده علیپور: ۱-۱ مساوی، الهام کاظمی: ۱-۰ پرسپولیس، فرناز نوبری: ۲-۱ پرسپولیس

سردبیری
احسان مازندرانی(مدیر مسئول): ۳ - ۱ پرسپولیس، مهران کرمی (جانشین مدیرمسئول و سردبیر): ۲-۱ پرسپولیس، حمید متقی (معاون سردبیر): ۲-۱ پرسپولیس، احسان صفاپور (دبیر تحریریه): ۳-۲ پرسپولیس(زنده‌باد سپاهان)، رحمت لطفی (منشی تحریریه): ۲-۱ پرسپولیس

عکس خانه

فرار پنگوئن‌ها

این پنگوئن‌های جنتو در هراس حمله یک شیردریایی گرسنه در ساحل جزیره فالکلند این‌طور به جست‌وخیز افتاده‌اند. جزایر فالکلند مجمع‌الجزایری در آمریکای جنوبی است که در اقیانوس اطلس جنوبی قرار گرفته است و به بریتانیا تعلق دارد. پنگوئن جنتو گونه‌ای پنگوئن (با نوک زرد و نارنجی و پرهای سیاه و سفید و پاهای هلویی‌رنگ) است که در سال ۱۷۸۱ از سوی یوهان رینهولد در همین جزایر فالکلند کشف شد. شیرهای دریایی در این منطقه همواره تهدیدی جدی برای پنگوئن جنتو محسوب می‌شوند. یک پنگوئن جنتو در طول روز برای به دست آوردن غذا حدود ۴۵۰ بار شیرجه می‌زند و در یکی از همین شیرجه‌ها خودش شکار شیر دریایی می‌شود.

عکس: National geographic | Paul Nicklen |

طرح روز

فیروزه مظفری

▲ بحران مگس سفید در پایتخت